

[Jefsen Christensen.]

Men hvorfor er det nødvendigt med et saadant Supplement til sønderjyske Elever? For det første, fordi saa godt som alle Eleverne fra Sønderjylland besøger Kostskoler, hvor der ikke alene skal betales for Undervisningen, men ogsaa for Kost og Logi. I tidligere Tid var dette en Nødvendighed, fordi alle Skoler, som Eleverne besøgte, laa uden for Landsdelens Grænser. Dette Forhold er ikke ændret stort siden. Der bestaar for Tiden kun fire Efterskoler i de sønderjyske Landsdele, hvoraf de to har en saadan geografisk Beliggenhed, at kun nogle ganske faa Elever har Mulighed for at bo hjemme og nøjes med at betale for Undervisningen paa Skolen. Den langt overvejende Del af Eleverne maa bo paa Skolerne og betale baade for Kost og Logi, hvad der gør Efterskoleopholdet saa dyrt for dem, at de Hjem, hvis Børn vi støtter, ikke vilde kunne nøjes med den Støtte, som Statsbidraget andrager.

I Aaret 1941—42 har Statsbidraget til sønderjyske Efterskoleelever saaledes været ca. 47 000 Kr., Sønderjydsk Skoleforening har brugt omkring 92 000 Kr. i alt til Efterskoleelever, det vil sige, at Sønderjydsk Skoleforening alene til dette Arbejde har anvendt 45 000 Kr. i 1941—42 af de privat indsamlede Midler. Vi er slet ikke kede af disse Skolevilkaar. Mangeaarig Erfaring taler for, at netop: Samlivet, Kammeratskabet, Forstanderparrets og Lærernes samlende Indflydelse paa Elevholdet er større, dybere gaaende og mere befrugtende paa en Kostskole end paa Skoler, hvor Eleverne gaar fra hinanden og møder anden Indflydelse uden for Skolerne. Kostskoleformen er god, men dyr. Et Samarbejde mellem offentlige og privat indsamlede Midler er nødvendigt hos os til Støtte for de mindrebemidlede Hjem til Gennemførelse af denne nyttige Skoleform. Undervisningsministeriet har da ogsaa fra første Færd, helt siden 1920, erkendt, at den mest praktiske Maade at ordne dette Forhold paa var at lade Statens Bidrag i Forhold til det sønderjyske Elevtal gaa gennem Sønderjydsk Skoleforening, der saa har suppleret denne Støtte med egne Midler efter Anbefaling af Foreningens Tilidsmænd i hvert enkelt Tilfælde.

Jeg har ønsket at dvæle lidt ved dette Forhold, der refererer sig til § 12 i Forslag til Lov om Efterskoler, fordi jeg har mødt det Spørgsmaal her paa Rigsdagen Mand og Mand imellem, om Statens Støtte til sønderjyske Elever gennem Sønderjydsk Skoleforening ogsaa fremtidig skulde gaa gennem Sønderjydsk Skoleforening. Det samme

Spørgsmaal er rejst i Ungdomsudvalgets Betænkning. Der er ingen Tvivl om, at Hjemmene og Efterskoleeleverne er vel tjent med det bestaaende Forhold; og at vi derved opnaar at faa det størst mulige Antal Elever paa Efterskole fra Landsdelen, er givet. Naar der af det af Undervisningsministeriet nedsatte Ungdomsudvalg skrives til § 12 i det oprindelige Forslag:

„Det har i Udvalget været overvejet, om der længere var tilstrækkeligt Grundlag for den særlige Ordning, hvorefter Understøttelserne til sønderjyske Efterskoleelever ydes efter helt andre Regler end Understøttelserne til Elever fra det øvrige Kongerige. Efter at Sønderjydsk Skoleforenings Formand, Landstingsmand H. Jefsen Christensen, imidlertid over for Udvalget har gjort Rede for Foreningens Interesse i en Opretholdelse af den hidtidige Ordning, har Udvalget ikke ønsket at stille Forslag om en Ændring heri.“

Naar der skrives saaledes i Udvalgets Betænkning, kan jeg ikke helt godkende Fremstillingen. For det første ydes Støtten fra Sønderjydsk Skoleforenings Side til sønderjyske Elever i alt væsentligt efter samme Regler som til Eleverne fra det øvrige Land, for det andet anlægger Sønderjydsk Skoleforening selvsagt ganske de samme Grundsynspunkter ved Hjælpens Fordeling, nemlig Hjemmenes økonomiske Trang, og for det tredje har Sønderjydsk Skoleforening i denne Forbindelse ingen anden Interesse at varetage, end hvad der tjener de sønderjyske Hjem og sønderjysk Ungdom bedst, hvad den da ogsaa viser ved selv at skaffe et saa stort Bidrag til Formaalet. Jeg er som nævnt overbevist om, at ogsaa de sønderjyske Hjem, den sønderjyske Ungdom og alle de Efterskoler, der fortrinsvis har været benyttet af den sønderjyske Ungdom, er enige om, at den gældende Ordning er den for Skolebesøgets Størrelse mest gavnlige og virkningsfulde, og jeg er glad ved, at Undervisningsministeriet og den danske Rigsdag slutter sig til denne Opfattelse.

Det foreliggende Forslag til Lov om Efterskoler foreligger nu, som jeg begyndte med at sige, i en Skikkelse, forekommer det mig, som alle Parter kan være vel tjent med. Jeg kan paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling og hurtig Vedtagelse i det høje Ting.

P. A. Poulsen (Stenderup): Det ligger ganske klart, at Efterskolerne gennem Aarene har øvet en ganske betydelig Indsats i Ungdomsopdragelsen. Trods denne Betyd-